

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

2011/2108(INI)

10.6.2011

JELENTÉSTERVEZET

a méhek egészségi állapotáról és a méhészeti ágazatot érintő kihívásokról
(2011/2108(INI))

Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság

Előadó: Csaba Sándor Tabajdi

PR_INI

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	9

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a méhek egészségi állapotáról és a méhészeti ágazatot érintő kihívásokról (2011/2108(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a méhészeti ágazat helyzetéről szóló, 2010. november 25-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel a méhek egészségi állapotáról szóló, 2010. december 6-i bizottsági közleményre (COM(2010)0714),
  - tekintettel a Tanács 2011. május 17-i, a méhek egészségi állapotáról szóló következtetéseire,
  - tekintettel a 2011. május 3-i, „Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia” című bizottsági közleményre (COM(2011)0244),
  - tekintettel a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendeletre (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet)², amely külön rendelkezik a méhészeti ágazatról,
  - tekintettel az EFSA 2008. augusztus 11-i tudományos jelentésére, valamint az EFSA által megrendelt és elfogadott 2009. december 3-i tudományos jelentésre, amelyek témája a méhek pusztulása és felügyelete Európában,
  - tekintettel az Európai Bíróság főtanácsnokának 2011. február 9-i, a géntechnológiával módosított pollent tartalmazó méz címkézéséről szóló véleményére,
  - tekintettel „Az uniós fehérjedeficit: mi a megoldás a hosszú ideje fennálló problémára?” című, 2011. március 8-i állásfoglalására³,
  - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
  - tekintettel a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság jelentésére és a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, valamint az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság véleményére (A7-0000/2011),
- A. mivel a méhészet mint gazdasági és társadalmi tevékenység kulcsszerepet játszik a vidéki térségek fenntartható fejlődésében, valamint „zöld” munkalehetőségeket teremt,
- B. mivel a méhészet és a biológiai sokféleség kölcsönösen függenek egymástól; mivel a méhcsaládok a beporzási tevékenység révén fontos környezeti és társadalmi közjavakat állítanak elő, hozzájárulva az élelmiszer-ellátás biztonságához és a biológiai sokféleség

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0440.

² HL L 299., 2007.11.16., 1-149. o.

³ Elfogadott szövegek, P7_TA(2011)0084.

fennmaradásához; mivel a „méhlegelők” és a változatos behordási területek biztosítják a méhek számára az egészségi állapotuk fenntartásához szükséges gazdag táplálékot,

- C. mivel mind az EU-ban, mind a világ többi részén a méhek fokozott pusztulása tapasztalható; mivel a tudomány és az állatgyógyászat jelenleg nem képes egyes megbetegedések és járványok ellen hatékony védelmet biztosítani, illetve esetükben járványügyi ellenőrzést gyakorolni, aminek az oka az, hogy az elmúlt évtizedekben – a szűk piac eredményeképpen és a nagy gyógyszervállalatok alacsony fokú érdekeltsége miatt – elhanyagolták az újabb méhegészségügyi gyógyszerekre irányuló kutatást, illetve fejlesztést,
- D. mivel az méhcsaládok és az egyedek egészségi állapotát számos – egymással sok esetben összekapcsolódó – letális és szubletális tényező veszélyezteti, mivel a piacra kerülő kevés számú gyógyszer ma már gyakran hatástalan a *Varroa destructor* nevű méhatka elleni küzdelemben, mivel a bizonyos peszticidekben jelen levő toxikus anyagok, az éghajlati és környezeti feltételek megváltozása, a növényi biodiverzitás csökkenése, a talajhasználat változása, a nem megfelelő méhészeti gyakorlat és az invazív fajok jelenlétének következtében meggyengül a méhcsaládok immunrendszere, ami az opportunisták kórokozónak kedvez,
- E. mivel elsősorban a méhészek felelősek méheik egészségi állapotáért és jólétéért, ám a gazdálkodás módjai is szerephez jutnak,
- F. mivel a hatóanyagok és gyógyszerek a méhekben nem metabolizálódnak, hanem a mézbe jutnak, mivel az európai termelők tiszta, szermaradványoktól mentes, magas minőségű mézet kívánnak előállítani, valamint az egészséges méhcsalád immunrendszerének fenntartása érdekében az állatgyógyászati termékek és hatóanyagok csupán minimális szinten történő felhasználása a rezisztencia problémája miatt is kívánatos,

A kutatás és a tudományos ismeretek elterjesztése

1. felhívja a Bizottságot, hogy a következő (FP8) pénzügyi keretben emelje a méhek egészségi állapotával kapcsolatos kutatásokra szánt támogatások szintjét, a kutatásokat a technológiai fejlesztések, a betegségek megelőzése és ellenőrzése felé irányítva (különös tekintettel a környezeti tényezők által a méhcsaládok immunrendszerére gyakorolt hatásra), fenntartható mezőgazdasági gyakorlatok kialakításával és a vegyszermentes alternatív módszerek előtérbe helyezésével, továbbá állatgyógyászati termékek kifejlesztésével az Unió méhállományának jelenlegi megbetegedéseit előidéző tényezők, elsősorban a *Varroa destructor* méhatka, a *Nosema ceranae* belső élősködő és más opportunisták kórokozók ellen; felhívja a Bizottságot, hogy küszöbölje ki az alapok felhasználásában jelentkező átfedéseket, és amennyiben szükséges, hozzon létre új pénzügyi eszközöket;
2. felhívja a Bizottságot, hogy segítse elő megfelelő nemzeti felügyeleti rendszerek létrehozását és alakítson ki uniós szintű harmonizált követelményeket az összehasonlítás lehetővé tétele érdekében; hangsúlyozza, hogy szükség van a kaptárak egységes azonosítási rendszerére és nyilvántartására;
3. üdvözli a méhek egészségi állapotát vizsgáló uniós referencialaboratórium létrehozását,

amelynek tevékenységét a létező szakértői hálózatok vagy nemzeti laboratóriumok által nem lefedett területekre, illetve az általuk végzett kutatásokból származó integrált ismeretek szintézisére kell összpontosítania;

4. hangsúlyozza, hogy nemzeti szinten is támogatni kell a diagnosztikai laboratóriumokat és a szabadföldi vizsgálatokat, és felhívja a figyelmet arra, hogy ki kell küszöbölni a finanszírozási átfedéseket;
5. felhívja a Bizottságot, hogy – a méhészeti ágazat képviselőinek együtt – hozzon létre irányító bizottságot, amely segíti majd a Bizottságot az uniós referencialaboratórium éves programjának összeállításában;
6. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is támogassa a méhek egészségi állapotára irányuló tudományos kutatásokat, építve a COST/COLOSS fellépés, valamint a BeeDoc és a STEP kezdeményezések által nyújtott jó példákra; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy bővíteni szükséges a méhészekkel és a méhészek szervezeteivel fenntartott kapcsolatokat;
7. felhívja a tagállamokat, hogy ösztönözzék és ellenőrizzék a mézelő növények fenológiai megfigyelését végző nemzeti hálózatok létrejöttét;
8. felhívja a Bizottságot, hogy tevékenyen segítse elő a tagállamok, laboratóriumok és méhészek közötti információcsere fokozását az ökotoxikológiai vizsgálatok és a méhek egészségi állapotát veszélyeztető egyéb jellegű tényezők tekintetében, ezzel megteremtve a tájékozott, független tudományos vizsgálatok lehetőségét;
9. üdvözli a Bizottság „Jobb képzés a biztonságosabb élelmiszerekért” elnevezésű kezdeményezését, hozzátéve, hogy a kezdeményezésnek 2011 után is folytatódnia kell, a nemzeti hatóságoktól érkező résztvevők számát pedig növelni szükséges;
10. hangsúlyozza, hogy a betegségek megelőzése, a növénytani ismeretek és a peszticidek hatásai tekintetében szükség van a méhészek és a gazdálkodók képzését szolgáló programok támogatására, célul kitűzve annak ösztönzését, hogy képesítést is szerezzenek;
11. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell az állatorvosok megfelelő képzését, a méhészek számára rendszeres lehetőséget kell biztosítani állatorvosi konzultációkra, az állatorvosi hatóságok munkájába pedig méhészeti szakembereket kell bevonni;

Állatgyógyászati termékek

12. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsanak pénzügyi támogatást a méhek egészségével kapcsolatos új gyógyászati termékekre irányuló kutatás, fejlesztés és szabadföldi vizsgálatok számára, különösen a kkv-k tekintetében, amit a méhészeti ágazat által a biológiai sokféleséghez és a közjavakhoz – a beporzás révén – tett hozzájárulás indokol;
13. üdvözli, hogy a Bizottság javaslatot kíván benyújtani egy átfogó állat-egészségügyi jogszabályra;
14. felhívja a Bizottságot, hogy dolgozzon ki rugalmasabb szabályokat a méhek egészségi

állapotával kapcsolatos – elsősorban növényi eredetű – állatgyógyászati termékek engedélyezése és rendelkezésre bocsátása tekintetében; üdvözli az állatgyógyászati készítményekre vonatkozó irányelv felülvizsgálatára irányuló bizottsági javaslatot;

15. felhív a szabályozási környezet olyan irányú megváltoztatására, hogy az Európai Gyógyszerügynökség a szellemi tulajdonra vonatkozó jogok védelme érdekében bizonyos átmeneti időszakra biztosíthasson kizárólagosságot a méhek egészségi állapotával kapcsolatos innovatív állatgyógyászati készítményekben felhasznált új hatóanyagok előállítására és forgalmazására;

A korszerű mezőgazdaság hatásai a méhekre

16. felhívja a Bizottságot, hogy fejlessze a peszticidekkel kapcsolatos kockázatértékelés módszertanát, amelynek mind az egyedet, mind a teljes méhcsaládot figyelembe kell vennie, továbbá biztosítson szabad hozzáférést az engedélyezéshez szükséges iratanyagokban található ökotoxikológiai vizsgálatokhoz;
17. felhívja a tagállamokat, hogy minél előbb ültessék át és teljes egészében hajtsák végre a peszticidek fenntartható használatáról szóló 2009/128/EK irányelvet és különösen támogassák a kártevők elleni védekezés kevés peszticidet felhasználó formáját és az integrált védekezési módszereket (IPM);
18. felhívja a Bizottságot, hogy a peszticidek kockázatértékelése során vegye figyelembe a krónikus, a lárva- és a szubletális toxicitást, továbbá a hatóanyagok és patogének kölcsönhatását, valamint a több hatóanyag által okozott együttes hatást; felhívja a Bizottságot, hogy fordítson külön figyelmet egyes olyan peszticidekre, mint a neonikotinoidek (Clothianidin, Thiacloprid, Imidacloprid, Thiamethoxam), fenilpirazolt (Fipronil) és piretroidot, valamint a Chlorpyrifos vagy Dimethoat hatóanyagokat tartalmazó készítményeket, mivel ezek a peszticid-hatóanyagok bizonyítottan káros hatással vannak a méhek és a méhcsaládok egészségi állapotára; olyan módszereket is számításba kell venni, mint a vetőmagvak csávázása;
19. felhív átfogó – megfelelő kockázatértékelésen alapuló – tudományos kutatásokra a beporzókat vagy a víziállat-állományokat károsító peszticid-hatóanyagok esetleges helyettesítése céljából;
20. felhív – a méhészek és a mezőgazdaságban érdekelt felek közötti párbeszéd szellemében – egy olyan kötelező előzetes értesítési rendszer felállítására, amely valamennyi tagállamban előre tájékoztatná a méhészeket a peszticidek alkalmazásáról, különösen a légi-kémiai szünyogirtások esetében;
21. felhívja a tagállamokat, hogy tegye lehetővé magas szintű minősítések megszerzését a növényvédelmi ismeretek mezőgazdasági felhasználhatósága céljából;
22. külön tekintettel a 2009. évi, „A méhek pusztulása és felügyelete Európában” elnevezésű EFSA-projektre, felhívja a Bizottságot, hogy végezze el a géntechnológiailag módosított növények és monokultúrák által a méhek egészségi állapotára gyakorolt esetleges károsító hatások objektív felmérését;

A termelés és az élelmiszer-biztonság aspektusai és az eredetvédelem

23. felhívja a Bizottságot, hogy folyamatosan ellenőrizze az állategészségügyi helyzetet a kibocsátó országokban, érvényesítse a legszigorúbb állategészségügyi követelményeket és hozzon létre megfelelő monitoringrendszert a harmadik országokból származó szaporítóanyagok ellenőrzésére annak elkerülése céljából, hogy egzotikus méhbetegségek és élősködők – mint az *Aethina tumida* (kis kaptárbogár) vagy a *Tropilaelaps* atka – bejussanak az Unió területére;
24. felhív a méz antibiotikum-tartalma tekintetében intézkedés előtti szintek („No Action Level”, NAL) vagy intézkedési referenciapontok („Reference Point for Action”, RPA) meghatározására;
25. felhívja a Bizottságot, hogy a maradékanyag-határértékeket (Maximum Residue Limits, MRLs) megállapító rendszerbe vegye fel a mézben és más méhészeti termékekben található olyan anyagokat, amelyek az európai méhészeti ágazatban nem engedélyezhetők, továbbá harmonizálja a határokon történő állatorvosi ellenőrzéseket és a belső piacon végzett ellenőrzéseket; megállapítja, hogy a maradékanyag-határértékek megállapításakor a maradékanyagok tekintetében figyelembe kell venni a bevált állatorvosi gyakorlatot;
26. felhívja a Bizottságot, hogy hozza létre vagy módosítsa a 2001/110/EK irányelv (mézirányelv) mellékleteit annak érdekében, hogy az uniós termelésre vonatkozó előírásokat valamennyi méhészeti termék esetében – a mézfajtákat is beleértve – világos jogszabályi meghatározások és a méz minőségére vonatkozó fontosabb paraméterek – prolin- és szacharóztartalom, alacsony HMF-szint és víztartalom –, valamint a hamisítás (glicerintartalom, cukorizotóp-arány (C13/C14), pollenspektrum, a méz aromaanyag- és cukortartalma) meghatározása révén javítsa;
27. felhívja a Bizottságot, hogy a címkézésre vonatkozó szabályozást harmonizálja a mezőgazdasági minőségrendszerekről szóló rendelet rendelkezéseivel, továbbá az importból származó vagy az EU-ban előállított méhészeti termékek esetében vezesse be a származási országot feltüntető kötelező címkézést, különböző helyekről származó termékek vegyítésével előállított termékek esetében pedig a kötelező címkézés egészüljön ki valamennyi származási ország feltüntetésével;
28. az EU új minőségpolitikájának szellemében felhívja a méhészeket, az őket képviselő szervezeteket és a kereskedelmi vállalatokat, hogy a méhészeti termékek esetében éljenek szélesebb körben az uniós címkézési rendszerekkel (OEM és OFJ), amivel hozzájárulhatnak a méhészeti tevékenység rentabilitásához;

A közös agrárpolitika küszöbönálló reformjával összefüggő intézkedések

29. kéri a Bizottságot, hogy biztosítson lényegesen több pénzügyi forrást a méhészeti ágazat számára, és ösztönözze a közös projektek fejlesztését, valamint kéri a tagállamokat, hogy biztosítsanak technikai segítségnyújtást a méhészeti ágazatnak; kéri a Bizottságot, hogy a méhészeket sújtó válsághelyzetek hatásainak enyhítése érdekében biztosítson egyfajta biztonsági hálót vagy közös biztosítási rendszert a méhészet számára;

30. kéri a Bizottságot, hogy az EU biodiverzitási stratégiájának szellemében erősítse meg és fejlessze a kifejezetten a méhészeti ágazatra irányuló mezőgazdasági és környezetvédelmi intézkedéseket, és hogy ösztönözze a gazdálkodókat "méhbarát" gyepek létesítésére a táblaszegélyeken, illetve a speciális vetésforgók és növényfajták alkalmazására;
31. kéri a Bizottságot, hogy a méhek táplálásához használt cukrot olcsó ipari cukorként sorolja be, tekintve az cukor magas árát az európai uniós piacon;
32. kéri a méhészeti ágazat érintett szereplőit, hogy használják ki a jelenlegi Közös Agrárpolitika és annak közelgő reformja által kínált különféle lehetőségeket, amely a mezőgazdaság egészén belül előnyt biztosít a termelői szervezetek számára;
33. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A méhészeti ágazat az európai mezőgazdaság szerves része. Több mint 600 000 uniós polgár számára biztosít fő vagy mellékjövedelmet. A beporzás révén alapvető fontosságú szolgáltatást biztosít a mezőgazdaság számára, és hozzájárul a biodiverzitás fenntartásához. A becslések szerint a növényfajok 84%-a és az európai élelmiszergyártás 76%-a függ a méhek általi beporzástól, az így előállított gazdasági érték pedig – amelyet az EU-ban évi 15 milliárd euróra becsülnek – lényegesen felülmúlja a megtermelt méz értékét. A méhészet emellett a beporzás révén fontos ökoszisztéma-szolgáltatásokat lát el, amelyek a növények genetikai diverzitásának és az ökológiai egyensúlynak a fenntartásával hozzájárulnak a biodiverzitás javításához. Ezenkívül a méhészet Európa mezőgazdasági örökségének és nemzeti hagyományainak része.

A méhészet egyedinek számít az állattenyésztés más ágazataihoz képest. Rovarokat tenyészt, amelyek félig vadon élnek, és nem lehet őket úgy házasítani vagy közvetlenül irányítani, mint más fajokat. A méhészet alapja nem az egyed, hanem a teljes működő méhcsalád, amely több ezer egyedből áll, melyek egyetlen szervezet sejtjeiként működnek együtt. Ezért a tudományos kutatást és a szabályozást mind az egyed, mind a méhcsalád szintjén érvényesíteni kell.

A tagállamok által folytatott méhészet jellegzetességei között jelentős különbségek mutatkoznak, mint például a méhészek száma és tevékenységük jellege (hobby / amatőr illetve hivatásos), a kaptárak sűrűsége vagy a méhészet gyakorlati módszerei (helyhez kötött vagy mobil méhesházak, vándorméhészet) tekintetében. Számos tagállamban kifejezetten kedvezőek a környezeti és mezőgazdasági körülmények a méhészet számára, ilyen pl. Franciaország, Görögország, Magyarország, Olaszország, Lengyelország, Portugália, Románia és Spanyolország. A kaptárak magasabb sűrűsége és a hivatásos méhészek magasabb száma miatt ezeket az országokat gyakorta „professzionális méhészetet folytató tagállamoknak” nevezik. A hivatásos és amatőr méhészek ismeretei közötti különbség csökkentése és az információk és a tudományos ismeretek hatékonyabb terjesztése érdekében rendkívül fontos a méhészek hatékony képzése.

A nemrégiben tapasztalt megemelkedett méhpusztulás oka továbbra sem világos. A méheknek készített legújabb egészségügyi termékek fejlesztése számos akadályba ütközik. Az ilyen termékek piaca rendkívül szűk a többi állattenyésztési ágazathoz képest, és a befektetés megtérülése is alacsony. Ezért az állategészségügyi termékek előállítói nem érdekeltek abban, hogy új gyógyszereket fejlesszenek ki a méhek számára. Ezenkívül a maradékanyagok határértékeire vonatkozó rendszer jelenlegi szabályozása nem biztosítja a szellemi jogok megfelelő védelmét, ami nem motiválja fejlesztésre az innovatív gyártókat. A Bizottságnak egy új, kiegyensúlyozott szabályozás révén kell megoldania e problémát. Az új gyógyszerek fejlesztése mellett jobban meg kell vizsgálni a megelőző intézkedéseket és a méhtenyésztési programokat is, valamint nemzeti szinten kell támogatni a betegségekkel és kártevőkkel szembeni tűrőképességre összpontosító génmegőrzést.

A túlzott méhpusztulással szembeni hatékony fellépés egyik fő akadálya: a kaptárak és a méhészek számára, valamint a családvesztések mértékére vonatkozó megbízható és összehasonlítható adatok hiánya. Komoly szükség van arra, hogy hatékony és összehangolt felügyeleti rendszert alkalmazzanak a méhpusztulás mértékének vizsgálata céljából, és hogy

pontosabb ismeretekkel rendelkezünk a családveszteségek és egyéb méhegészségügyi problémák kiterjedtségéről és okairól. Európai szinten összehangolt felügyeleti rendszerre van szükség, ám a tagállamoknak szintén fel kell lépniük a méhek egészségét érintő kockázatok csökkentése érdekében. Az átfedések elkerülése érdekében össze kell hangolni a kutatást és meg kell osztani európai szinten a tudományos eredményeket. A nemzeti hatóságoknak és a tagállami érdekképviseleti szervezeteknek támogatniuk kell a méhek egészségére vonatkozó megfelelő tudományos és technikai ismeretek terjesztését a méhészek között. A méhészek, a gazdálkodók és az érintett hatóságok közötti folyamatos és strukturált párbeszédre van szükség. A Bizottságnak hozzá kell járulnia e párbeszéd sikeréhez azáltal, hogy rendelkezésre bocsátja ezzel kapcsolatos weboldalát mindazon tagállamok hivatalos nyelvein, amelyekben a méhészet fontos szerepet tölt be.

A jelentés üdvözli a Bizottság méhegészségüggyel foglalkozó kísérleti felügyeleti programját, és a Tanács következtetéseivel összhangban felkéri a Bizottságot, hogy annak eredményét tegye elérhetővé minden érdekelt fél számára, hangsúlyozva azonban, hogy további erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy az EU-ban kiépüljön a megfelelő felügyeleti rendszer. A Bizottságnak ezenkívül támogatnia kell a referenciaméhészetek európai hálózatának létrehozását a méhek egészségének a környezeti feltételekkel és a méhészeti/mezőgazdasági gyakorlatokkal összefüggésben történő nyomon követése érdekében.

A jelentés üdvözli továbbá az európai uniós referencialaboratórium létrehozását. A referencialaboratóriumnak a meglévő szakértői hálózatok, illetve a nemzeti laboratóriumok tevékenységét kell kiegészítenie, és fel kell használnia a COST/COLOSS fellépés által gyűjtött adatokat és tapasztalatokat. Ezzel együtt hangsúlyozza, hogy nemzeti szinten is támogatni kell a diagnosztikai laboratóriumokat és a helyszíni vizsgálatokat. Ezenkívül a Bizottságnak finanszírozást kell biztosítani a méhészeti termékek minőségi és biztonsági elemzését végző laboratóriumok számára, és ezen információkat meg kell osztani európai szinten.

A méhek egészségét érintő stressztényezők egyikét a környezetben jelen lévő toxikus anyagok jelentik, különösen egyes peszticidek nem megfelelő és túlzott alkalmazása. A Bizottság ígéretet tett arra, hogy felülvizsgálja a peszticiddokumentációk benyújtására vonatkozóan előírt adatszolgáltatási követelményeket, ami kedvező fejlemény, azonban a kockázatok hatékony enyhítése érdekében az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet előírásait tovább kell szigorítani. Jelenleg nem kielégítőek a peszticidek használatára vonatkozó címkézési előírások. A toxikus anyagok engedélyezésékor egyértelműen meg kell határozni, hogy a kezelendő haszonnövény mely fenológiai státságában szabad, illetve tilos használni a növényvédő szereket, és ezt a termék címkéjén is egyértelműen fel kell tüntetni. További problémát jelent a toxikus növényvédő szerek helyettesítésére vonatkozó független kutatások hiánya.

Nincsen tudományos bizonyíték arra vonatkozóan, hogy a genetikailag módosított haszonnövények közvetlen negatív hatást gyakorolnának a mézelő méhekre, azonban az EFSA egyik 2009. évi tanulmánya a genetikailag módosított szervezeteket a méhpopulációk hanyatlásának okai között szereplő egyéb stressztényezők közé sorolja. Ezért fontos, hogy megbízható adatokat gyűjtsünk valamennyi tagállamból az e területen végzett objektív kutatás biztosítása érdekében. Aggodalomra ad okot, hogy a genetikailag módosított vetőmagok

előállítói gyakran azzal hátráltatják a független kutatást, hogy nem biztosítanak genetikailag módosított növényekből származó tisztított pollent a toxicitás vizsgálatához.

Fontos és üdvözlendő, hogy a Bizottság átfogó állategészségügyi jogszabályt terjeszt elő 2012 elején, amely a jelenlegi alapszintű állat-egészségügyi jogszabály helyébe lép. A felülvizsgálat során figyelembe kell venni a méhészeti ágazat speciális igényeit. E felülvizsgálatnak az érintett felekkel folytatott széles körű nyilvános konzultáción kell alapulnia. Továbbá lehetővé kell tennie, hogy az állat-egészségügyi gyógyszertermékek fokozottabban rendelkezésre álljanak. Ezenkívül üdvözlendő, hogy a természetes méhlegelők folyamatos csökkenése és a mézelő növények pusztulása elleni küzdelem érdekében a Bizottság elismerte a beporzás társadalmi és környezeti jelentőségét, és ennek megfelelően a beporzók egészsége kellő hangsúlyt kap az EU újonnan kiadott biodiverzitási stratégiáján belül. A fenntartható mezőgazdasági gyakorlatoknak a megújított Közös Agrárpolitika központi elemét kell képezniük, és arra kell biztatniuk a gazdálkodókat, hogy alkalmazzák az agronómiai gyakorlatok számos elemét, beleértve a vetésforgót, az állandó legelőket, a takarónövényeket és a zöld infrastruktúrális területeket. A monokultúrák a méhek nektár- és pollenforrásának minőségi és mennyiségi romlásához vezetnek. A takarmány- és energiacélú gabona- és kukoricatermesztés mellett a kiterjesztett vetésforgó-rendszerek, a gazdaság területén alkalmazott vegyes növénytermesztés és a fű- és herefélék keverékeinek alkalmazása jelentős környezeti és agronómiai előnyökkel jár, mivel a hüvelyes növények vetésforgó-rendszer részeként végzett termesztése megelőzheti a betegségeket, regenerálhatja a talajt, jótékony hatással van a beporzó populációkra, és az éghajlatvédelemhez is hozzájárul. Ezért a megújított Közös Agrárpolitika keretében támogatni kell az ökoszisztémák gazdálkodók általi aktív irányítását, beleértve a "beporzóbarát" virágos táblaszegélyek kialakítását.

Az elmúlt évtizedekben a méhészeti ágazat terén az új állategészségügyi gyógyszerekre irányuló kutatások lemaradást mutattak. A humánegészségügyi kutatásokhoz hasonlóan a hatékony járványmegelőzés előfeltétele a gyógyszerek és kezelési módok folyamatos fejlesztése. Az állandóan jelen lévő, gyakran kezelt betegségek nyomán tolerancia és ellenálló képesség alakulhat ki a gyógyszerek egyes hatóanyagaival szemben. Ugyanez a jelenség áll fenn a varroosis nevű betegség esetén is. Számos korábban kifejlesztett állat-egészségügyi termék létezik a piacon a *Varroa* atka elleni kezelésre, de mára már egyik sem igazán hatékony.

Számos szempontból fontos a 2001/110/EK (Méz irányelv) felülvizsgálata. A méz minőségére és a külső szerves vagy szervetlen összetevők (többek között antibiotikumok) jelenlétére vonatkozó jelenlegi laza szabályozás bizonytalan helyzetet eredményezett, mivel a tagállamok határozzák meg a különböző intézkedési határértékeket, ami torzíthatja a belső piaci versenyt. Egységes szabályozást kell kialakítani a mézek és egyéb méhészeti termékek tekintetében az antibiotikum-maradványok megengedett szintjére vonatkozóan, ezáltal biztosítva a méz belső piacának zavartalan működését, és elkerülve az egyes tagállamok méhészei közötti verseny torzulását. Ezen anyagok minimális szintje jellemzően nem okoz semmilyen veszélyt az emberi egészségre, ezért a mézre vonatkozóan intézkedés előtti szinteket („No Action Level”, NAL) vagy intézkedési referenciapontokat („Reference Point for Action”, RPA) kell meghatározni.

A mézről szóló irányelvben előírt eredetmeghatározás szintén ellentmondásos, és nincs összhangban az EU jelenlegi minőségi politikájával. A méhészeti termékek címkézéséről szóló 2001/110/EK irányelv 4. pontjában szereplő jelenlegi előírások nem biztosítják az EU méhészeti ágazatának védelmét, és nem biztosítanak megfelelő információkat a fogyasztóknak.

Ez idáig a méhészeti ágazat nem használta ki teljes mértékben az európai minőségpolitika nyújtotta előnyöket. Kevesebb, mint egy tucat méhészeti termék kapott OEM vagy OFJ jelzést, és a termelők nem szívesen alkalmazzák a földrajzi jelzéseket.

2013-tól az új közös agrárpolitika keretében az EU-nak célzott támogatást kell biztosítania az fiatal méhészek számára annak érdekében, hogy ellensúlyozza a méhészeti ágazat kedvezőtlen körösszetételét.